

Internationaal

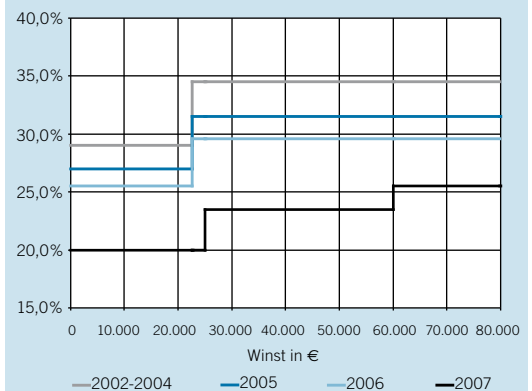
Internationale concurrentiepositie

Recent zijn drie grote fiscale wetsvoorstellen door de Tweede en Eerste Kamer aanvaard. In het *Belastingplan 2007* (wijziging van belastingwetten), *Werken aan Winst* (verlaging van de vennootschapsbelasting) en de *Paarse krokodil* (vermindering van de administratieve lasten voor het bedrijfsleven), zoals deze wetten genoemd worden, is een veelheid van wijzigingen in de fiscale heffingen geregeld. De meest opvallende tariefsontwikkeling vindt plaats in de vennootschapsbelasting (Vpb). In de grafiek is zichtbaar dat met ingang van 2005 een tariefsverlaging is ingezet. Het algemene tarief is met ingang van 2005 in drie stappen verlaagd naar 25,5 procent en geldt vanaf een winstniveau van 60.000 euro (voorheen 22.689 euro). In de Vpb is daarnaast het MKB-tarief gedaald en gesplitst naar twintig procent voor winsten tot 25.000 euro en 23,5 procent voor winsten tussen 25.000 en 60.000 euro. Daarnaast wordt voor IB-plichtige ondernemingen de MKB-winstvrijstelling ingevoerd, die de fiscale winst voor deze ondernemingen met tien procent verlaagt. De achtergrond van deze verlaging ligt in het versterken van de internationale concurrentiepositie. Van oudsher heeft Nederland een goede reputatie als vestigingsland door onder meer de goede infrastructuur, hoog opgeleide bevolking, stabiele politieke en sociale omstandigheden en een gunstig fiscaal klimaat waaronder een uitgebreid stelsel van belastingverdragen. De laatste jaren is Nederland echter gedaald op de ranglijsten van gunstige vestigingslanden. Om het tij te keren, is besloten om ook het tarief van de Vpb te verlagen, zodat Nederland weer een plaats krijgt op de shortlists van internationale bedrijven op zoek naar een geschikte vestigingsplaats. Om de tariefverlaging te financieren is mede de grondslag van de Vpb

EVERT VOS (MINISTERIE VAN FINANCIËN)

verbreed. De belangrijkste hiervan zijn beperkingen in de verliesverrekening en de afschrijving van onroerend goed. In vergelijking met de ons omringende landen zoals België (33 procent), Frankrijk (34,8 procent), Duitsland (38,6 procent) en het Verenigd Koninkrijk (dertig procent) is het Nederlandse tarief in 2007 met 25,5 procent lager.

Vpb-tarief 2002-2007

Monetaire Zaken

Gevolgen Amerikaanse groeivertraging voor Nederland

“Als Amerika niest, vat de rest van de wereld kou”, is een bekende economspreuk. In de bijgevoegde grafiek valt meteen de overeenkomst tussen de conjunctuurcyclus van Nederland en die van de VS op. Ook blijkt uit de grafiek dat de conjunctuurcyclus in de VS duidelijk voorloopt op die van Nederland. Dit roept de vraag op of de recente groeivertraging in de Verenigde Staten het mogelijke einde van het conjuncturele herstel in ons land betekent?

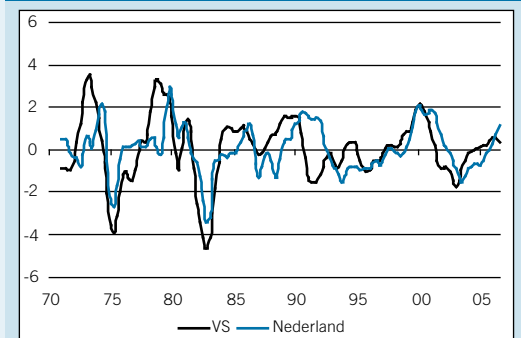
Het vermoedelijke antwoord is “voorlopig niet”. Dat de Nederlandse conjunctuurcyclus – vertraagd bezien – een hoge mate van correlatie vertoont met de Amerikaanse conjunctuurcyclus komt in de eerste plaats doordat Nederland en de Verenigde Staten veel dezelfde schokken te verwerken hebben gehad sinds de jaren zeventig. In de Verenigde Staten verloopt de doorwerking echter sneller dan in Nederland, dankzij de grotere flexibiliteit van de Amerikaanse economie. Dit betekent dat een gemeenschappelijke negatieve schok tot een snelle en hevige groeivertraging in de Verenigde Staten leidt en pas vertraagd tot een negatieve reactie in Nederland. Dit beeld wordt ook voor Europa als geheel gevonden. Dit wil uiteraard niet zeggen dat de Nederlandse economie volledig ongevoelig is voor de Amerikaanse economie. De aanwezigheid van Nederlandse multinationals in de VS en de internationale handel tussen Nederland en de VS zijn hiervoor een bewijs.

Of de huidige groeivertraging in de Verenigde Staten een voorbode is van een Nederlandse groeivertraging hangt dus vooral af van de oorzaak van de Amerikaanse groeivertraging. Voorlopig hoeven we ons niet al te veel zorgen maken. De huidige Amerikaanse vertraging lijkt vooral samen te hangen met de afkoeling van de huizenmarkt, die via een daling van de consumptie en de investeringen in woningen de binnenlandse groei drukt. De doorwerkingseffecten van

JOLANDA PEETERS (DNB)

Conjunctuurcycli in de VS en Nederland

Outputgap in procenten

Bron: eigen berekeningen (HP-filter)

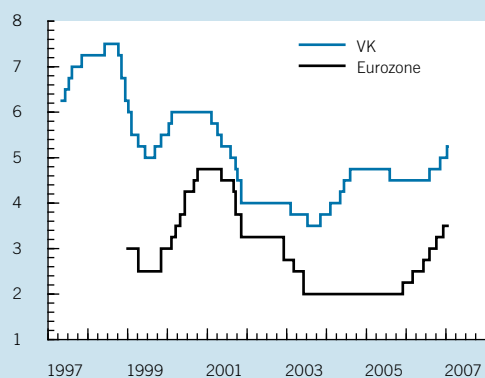
een puur binnenlandse schok zijn veel beperkter dan die van een mondiale schok.

Niettemin is enige terughoudendheid op zijn plaats. De vooruitzichten voor de Amerikaanse economie zijn omgeven door enkele risico's. In de eerste plaats liggen de mondiale onevenwichtigheden nog steeds op de loer. Ten tweede is het mogelijk dat een verdere en drastischere afkoeling van de huizenmarkt gepaard gaat met tumult op de financiële markten.

BoE laat markten schrikken

De Bank of England (BoE) heeft de rente halverwege januari verhoogd met 25 basispunten tot 5,25 procent. Deze verkrapping kwam voor de financiële markten geheel onverwacht, net als de voorgaande renteverhogingen in augustus en november 2006. In de verklaring geeft de Britse centrale bank aan dat de risico's voor de inflatie groter zijn geworden

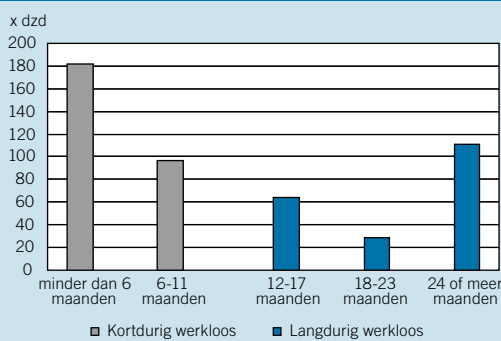
Officiële rentetarieven Eurozone en VK

en dat het waarschijnlijk is dat de inflatie (2,7 procent in november) in de nabije toekomst verder verwijderd raakt van de doelstelling (2 procent). De Britse economische groei en de huizenmarkt vertonen beide immers opnieuw een robuuste ontwikkeling. Desalniettemin kwam de renteverhoging als een volslagen verrassing, waardoor het een duidelijk effect sorteerde op de financiële markten. In de ogen van BoE-gouverneur King maakt enige mate van verrassing het beleid effectiever. Obligatiekoersen daalden flink terwijl het pond Sterling scherp apprecieerde ten opzichte van zowel de dollar als de euro.

De strategie van de BoE wijkt hiermee sterk af van de Europese Centrale Bank (ECB). Europese monetaire beleidsmakers hechten juist veel waarde aan de voorspelbaarheid van het beleid. Hiermee zou de transparantie worden bevorderd en het vertrouwen in de centrale bank worden opgebouwd. Het verschil in benadering kan wellicht ook worden toegeschreven aan de structuur van het monetaire systeem in de Eurozone, waar conflicterende nationale belangen een rol spelen en het beleid sterk leunt op het bereiken van consensus. Renteverhogingen worden in de Eurozone dan ook ruimschoots van tevoren aangekondigd (door middel van bepaalde steekwoorden). Zo liet ECB-voorzitter Trichet bij de rentevergadering van januari doorschemeren dat de rente de komende tijd weliswaar zal worden verhoogd, maar dat dit niet in februari zal gebeuren. De marktverwachting dat de refi-rente in maart zal worden verhoogd met 25 basispunten werd min of meer als juist bestempeld door de ECB-voorzitter. De korte rente in de Eurozone staat aan het einde van het eerste kwartaal dus waarschijnlijk op 3,75 procent.

Werkloze beroepsbevolking 15-64 jaar naar werkloosheidsduur, 2005

Bron: CBS

Langdurige werkloosheid

In 2005 waren er 483 duizend werklozen. Hiervan waren er 203 duizend – 42 procent – twaalf maanden of langer werkloos. Langdurige werkloosheid komt vooral voor onder ouderen. Van de 50–59-jarige werklozen waren zes van de tien twaalf maanden of langer werkloos, van de 60–64-jarigen zelfs ruim zeven van de tien. Jongeren waren daarentegen relatief kort werkloos. Slechts twee van de tien 15–24-jarige werklozen was langdurig werkloos.

Naar opleiding en geslacht zijn er – geringe – verschillen in de duur van de werkloosheid. Bijna de helft van de werkloze personen met alléén basisonderwijs was langdurig werkloos. Bij werklozen met een vmbo-diploma was het aandeel langdurig werklozen 39 procent. Dit is vergelijkbaar met het aandeel langdurige werklozen met een mbo-, havo-, vwo- of hbo-diploma (40 procent). Werklozen met een wetenschappelijke opleiding waren juist relatief (47 procent) vaak langdurig werkloos in 2005. Vrouwen zijn iets minder vaak langdurig werkloos dan mannen. Maar groot zijn die verschillen niet, respectievelijk 40 procent en 45 procent.

Van de 483 duizend werklozen waren er 170 duizend van allochtone afkomst. Deze allochtone werklozen waren relatief vaak twaalf maanden of langer werkloos. Van de werkloze westerse- en niet-westerse allochtonen was respectievelijk 47 en 49 procent langdurig werkloos, tegen 39 procent van de autochtone werklozen.

Het aantal langdurig werkloze mannen is in de periode 2001–2005 sterker gestegen dan het aantal langdurig werkloze vrouwen. De verklaring is dat mannen en vrouwen in verschillende sectoren werkzaam zijn. Vrouwen zijn oververtegenwoordigd in de overheidssector, het onderwijs en de zorg, waar het aantal banen vanaf 2002 is blijven toenemen. Mannen zijn veel vaker dan vrouwen werkzaam in de ICT-sector en de sector techniek, waar de neergang aan het begin van deze eeuw voor het eerst zichtbaar was. Kortom, vooral bij mannen is er in de periode 2001–2005 sprake van een patroon waarbij het aantal langdurig werklozen de conjunctuur volgt. Bij vrouwen spelen in deze periode ook andere invloeden dan de conjunctuur – de toegenomen vraag naar banen bij de overheid, de zorg en het onderwijs – een rol.